

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Венцислав Статев Статев

член на научно жури, съгласно заповед № 3275/13.12.2017 г., издадена от
Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград

за дисертационен труд с автор:

БЛАГОВЕСТА ЛЮБОСЛАВОВА КОЮНДЖИЙСКА-ДАВИДКОВА

на тема:

**„ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В БЪЛГАРИЯ”**

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление.

Научна специалност: Икономика и управление /индустрия/
/стопанско управление/

Представеният за становище дисертационен труд със заглавие „Проблеми и перспективи за развитие на фамилния бизнес в България” представлява задълбочено авторско изследване в областта на жизнеспособността на фамилното дело¹ в България, с оглед поддържане устойчивост на икономическия растеж на страната. Авторката, Благовеста Любославова Коюнджийска-Давидкова, редовен докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг” при Стопански факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” - Благоевград, е направила успешен опит да защити тезата, че чрез анализ на и коригиращи насоки /разработка на методика/ към българския път на социално-икономическа еволюция на семейното предприемачество, могат да се постигнат устойчиви макроикономически показатели от развитието на българското обществено производство /и в четирите негови фази/.

Настоящото становище съдържа обобщена оценка на дисертационния труд в две основни направления, а именно: структурно и приносно. В структурното направление са разгледани въпросите, свързани с актуалността, съдържанието, структурата, научния стил и техническото оформление на дисертационния труд. Обърнато е внимание и на разработения автореферат. В приносното направление се прави оценка на реално постигнатите научно-приложни резултати, формулирани са препоръки и е формирано крайно становище, относно качеството на дисертационния труд.

¹ Понятието е формулирано от авторката на дисертационния труд, и е правилно по мнение на автора на настоящото становище.

I. Структурни особености на дисертационния труд.

- 1. Актуалност и съдържание** – Като цяло предприемчивостта не е от най-изявените черти на българина. Пазарната икономика, като основна организационна единица на социално-икономическа организация на живота на съвременния българин, налага той да надраства обществените схващания и нагласи, че държавната работа е *„най-добрата работа“* и да сменя модела от *„търся работа“* на *„създавам работа“*. Моделът *„създавам работа“* не е нов в световен мащаб, което предполага наличие на натрупан теоретичен и практически опит в тази област. Предизвикателство си остава пречупването на българската народопсихология през този чуждестранен опит и намиране на иновативни решения, успешно работещи в България. В този контекст на разсъждения, докторантката Благвеста Любославова Коюнджийска-Давидкова е направила успешен опит за разработване на методическа рамка за анализ на икономическа дейност, фокусирана върху семейната собственост */в т.ч. индивидуална и корпоративна/* и е предложила алгоритъм за оценка на текущо състояние, чрез система от показатели.
- 2. Структура** – Изложението на дисертационния труд следва класическата структура от увод, изложение в три глави и заключение. Обемът на разработката е 209 стандартни страници. Използвани са 199 литературни източника на водещи български и чуждестранни автори по разглежданата тематика. В основния текст са намерили място съдържателни таблици */12 броя/* и фигури */41 броя/*, които успешно илюстрират, обобщават и систематизират информацията, съдържаща се в изложението */повечето от които авторски/*. В приложение към дисертационния труд са дадени 60 страници */в т. ч. 121 таблици/*. Дисертационният труд се характеризира с лесно разбираема логическа структура и задълбоченост на изследването. Дисертацията има ясно формулирани теза, обект, предмет, цел и задачи. Разписаните задачи са адекватни от гледна точка на поставената цел, а обектът и предметът на дисертационния труд са подходящо подбрани. Към тези констатации се добавят оригиналност на изследването, висока степен на проникване в същността на разглежданата проблематика и адекватно подбран методичен апарат, които взети заедно са спомогнали за успешното доказване на основната изследователска теза на дисертационния труд.
- 3. Стил** – докторантката Благвеста Любославова Коюнджийска-Давидкова е успяла да овладее научния стил на изказ, което е важно условие за придобиване на ОНС „доктор“. Борави свободно със специфичната за икономическата наука терминология и се стреми да изказва и защитава авторска позиция. Демонстрирала е добри умения за техническо оформление на дисертационния труд, подбрала е ефектен и в същото време ясен, систематизиран и разбираем схематичен материал. Основното изложение има стегнат вид, а допълнителната информация, систематизирана в приложения, пряко кореспондира с него.
- 4. Автореферат** – дискутираните в дисертационния труд аспекти са адекватно и точно отразени в разработения автореферат. В него е включена изчерпателна информация относно аналитичните и обобщаващите аспекти на дисертационния труд. Ясно и точно са

формулирани и отразени обобщаващите изводи, както и справката за приноси. По дисертационния труд е направен изискуемият брой публикации.

II. Научни постижения в дисертационния труд.

Научни приноси – в предложения за становище дисертационен труд, могат да бъдат систематизирани следните такива:

- **Теория:**

Определена е теоретичната същност на семейното предприемачество; разкрити са подходи за класификацията му; систематизирани са характеризиращите го черти; разработена е методическа рамка за анализа му; предложен е алгоритъм за оценяване на текущото му състояние; предложена е система от показатели за анализ и оценка, съгласно изявената му специфика в България.

- **Емпирика:**

- На база анкетно проучване в България са анализирани проблемни страни на семейното предприемачество в хода на неговото функциониране и развитие, в т.ч. е дадена оценка на текущото му състоянието и са очертани изводи и перспективите за развитие му.

III. Критични бележки и препоръки.

Авторът на настоящото становище счита, че сериозни критични бележки към разработения дисертационен труд не могат да бъдат отправени. С оглед подпомагане научното израстване на докторантката Благовеста Любославова Коюнджийска-Давидкова, едно от направленията, които тя може да развие в бъдещата си научна работа е с фокус намиране на възможно най-разбираемия и прагматичен начин, теоретичните ѝ достижения в областта на семейното предприемачество да станат достъпни и реално полезни не само за вече работещи, но и за стартиращи икономически активни субекти.

В заключение, на база цялостното изложение в настоящото становище, потвърждавам, че може да бъде дадена **положителна оценка** на дисертационния труд *„Проблеми и перспективи за развитие на фамилия бизнес в България”*, а на авторката му Благовеста Любославова Коюнджийска-Давидкова да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Икономика и управление /индустрия/ /стопанско управление/“.

За постигнатото качество на дисертационния труд, не на последно място, трябва да се отдаде заслуженото и на научния ръководител на докторантката доц. д-р Вяра Кюрова.

02.01.2018 г.

Изготвил становището:

Велико Търново

доц. д-р В. Статев